

ПРОЦЕС МУЗИЧНОГО СТИЛЕТВОРЕННЯ: КОМПОЗИТОР І ВИКОНАВЕЦЬ

УДК 78.036:7.071:82-1(477)(045)
DOI: 10.31318/2522-4190.2025.143.342629

АРТЕМЕНКО В. М.

Артеменко Віолетта Миколаївна — кандидат мистецтвознавства, старший викладач кафедри теорії та історії музичного виконавства Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського (Київ, Україна).

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3738-4744>

artvioletta7@gmail.com

© Артеменко В. М., 2025

УКРАЇНСЬКА ПОЕЗІЯ ЯК ФАКТОР НАЦІОНАЛЬНОГО СТИЛЕТВОРЕННЯ У ЖАНРАХ ПОПУЛЯРНОЇ МУЗИКИ

Розглянуто приклади творчості низки сучасних українських виконавців, представників популярної та рок-культури. Підкреслено роль української поезії як дієвого стимулу для прояву й оновлення національних рис музичної творчості в окресленому жанрово-стильовому форматі. Виокремлено декілька груп поетичних джерел, які слугували ґрунтом для музичного пошуку. Проаналізовано приклади з творчості різних виконавців на предмет характерного відтворення рис національного поетичного та музичного стилю. Розглянуто пісню «Гаї шумлять» гурту *Pupig i bamig* (вірші П. Тичини) з альбому «Поетичний» (2016). Охарактеризовано поетичний та музичний складники твору, його яскравий зв'язок із національним світовідчуттям та музично-поетичною традицією. Підкреслена яскрава самобутність гурту *Pupig i bamig*, альбоми якого базуються на творчості виключно українських поетів і мають на меті всіляко сприяти поверненню імен видатних українських митців у національну культурну свідомість. Проаналізовано пісні Артема Пивоварова «Валторна» на вірші Ліни Костенко, «В небі чистому чути грім» by *Skofka*, «Не ходи ти тут, не ходи» Вівьєн Морт на вірші Максима «Далі» Кривцова. Окрім того, вказано ряд пісень відомих сучасних гуртів і виконавців, які демонструють активну динаміку стилетворення у популярній музиці саме в контексті національних засад. Як провідні змістовні й стильові тенденції, виокремлено: визначальний вплив поетичного тексту на музичний ряд, як наслідок — підсилення драматичного елемента, підвищення декламаційності вокальної партії, активізацію жанрових ознак баладності у рйковій та особливо — у популярно-естрадній *інтонаційній практиці* (Ю. Чекан). Зокрема, риси баладності виявлено через наявність драматичної оповідальності, «монтажності» формотворення, підвищення ліричного тону висловлювання. Іншою ознакою стилетворення визначено безпосередній вплив поетичної традиції на появу у популярно-естрадній музиці жанру «замовляння». Доведено, що яскравою загальною ознакою стилетворення в галузі поп-культури є активне опрацювання національної музично-поетичної скарбниці та засад національно-стильового висловлювання: від співочих народних

практик до вживання народних інструментів. Як результат, маємо цікаві творчі напрацювання, палітра яких вражає своїм розмаїттям. Українська поп-музика впевнено крокує в одному річищі зі світовими тенденціями техно-, електронної музики, решти інших стильових відгалужень.

Ключові слова: творчість українських поетів, заспівана поезія, декламаційність, баладність, національний стиль, поп-культура.

Вступ. Трагічні події українського сьогодення змушують українську націю вчергове замислитись над власним історичним шляхом та пріоритетами, які ми обираємо на різних етапах існування України як держави. Десятирічна кривава війна надзвичайно загострила сприйняття загальнолюдських цінностей і власного місця в сучасній історії рідної держави. Звісно, мистецтво, з його оголено-нервовим реагуванням на навколишній світ, не може залишатись осторонь. І хоча добре відомий стародавній вислів «*Inter arma silent Musea*» («Доки говорять гармати, музи мовчать») натякає на другорядність культури у воєнні часи, важко визнати таке судження справедливим. Навпаки, війна парадоксальним чином сприяє осмисленню у мистецтві та засобами мистецтва вкрай важливих для людства морально-етичних питань. В умовах національно-визвольної війни за незалежність українське мистецтво занурюється у дискурс національної ідентичності. Усі змістовні й культурологічні фактори новітніх пошуків національного стилю можна сповна відчувати сьогодні у творчості представників вітчизняної масової музичної культури.

Популярне музичне мистецтво здебільшого базується на форматі сполучення музики і слова. Слово формує, презентує образи та сенси, і зрештою, в окресленні масово-побутовими музичними жанрами, які швидко й прозоро сприймаються слухачем, слово здатне переконливо впливати та доносити важливі ціннісні й емоційні меседжі. В українській популярній музиці сьогодення спостерігаємо надзвичайний сплеск цікавості до творчості українських поетів — від визнаних класиків до сучасних рок-бардів та поетів-військових. Гостре відчуття трагічності історичного моменту активізує відчуття власної національної ідентичності як в особистому житті, так і в творчості. Абсолютна переважна більшість проєктів на українській музичній естраді обирає національну вкоріненість у мову, слово, інтонаційність, образний ряд. Розмаїття пошуків та творчих наслідків вражає і захоплює, тож вибір зразків для ілюстрації видається показовим з точки зору охоплення різних стильових зрізів, що можуть презентувати українську поп-музику.

Аналіз публікацій. Жанрова ніша так званої «популярної музики» містить безліч стильових проявів: рок, поп, джаз, реп і хіп-хоп, шансон та ін. Самобутність і сила миттєвого сприйняття цих творів, їх подекуди разючий за емоційною міццю вплив на ментальність та вибір ідеологічних пріоритетів цілих поколінь дійсно вражає. Означеному культурно-мистецькому феномену присвячено чимало наукових праць, автори яких торкаються як загально-теоретичних питань (історія формування жанрів, національні риси їх втілення), так і вузько направлених питань щодо творчості окремих митців або особливостей структурування в музичній практиці.

Загальним класифікаційним поняттям присвячені праці Андрія Бондаренка [Бондаренко, 2011], Валентини Панталієнко [Панталієнко, 2009], Катерини Станіславської [Станіславська, 2012]. Ще більше — і це не може не надихати — з'являється наукових розвідок, проблемне коло яких включає ледь не всі особливості

існування й функціонування жанрів масової культури в сучасній українській музиці. Зокрема, ще у 1997 році з'явилась одна із перших музикознавчих робіт, присвячених українському року, — дипломна робота Ольги Литвинової [Литвинова, 1997]. Варто також назвати дослідження Ірини Вавшко про особливості жанру балади у творчості «Океану Ельзи» [Вавшко, 2019], Ганни Коломієць — про рок-поезію [Коломієць, 2004], Наталі Лівой — про рок-культуру як явище романтичної традиції [Ліва, 2012], Ірини Палкіної — про жанротворення у рок-мистецтві [Палкіна, 2017], Світлани Чернікової — про генезу естрадного вокально-ансамблевого виконавства [Чернікова, 2008], Геннадія Шостака — про музику масових жанрів [Шостак, 1996].

У дослідженнях, які так чи інакше торкаються масових жанрів, неминуче підкреслюється роль поетичного тексту, розглядається його вплив на музичне формотворення та на загальну інтонаційну драматургію. У сьогоднішніх трагічних історичних умовах існування українського мистецтва видається актуальним простежити функціонування поетичного ряду в популярних музичних жанрах, з'ясувати можливі ознаки динаміки національного стилетворення.

Мета статті — на прикладі окремих зразків сучасного музичного поп-мистецтва окреслити й конкретизувати поетичні джерела як основу творчості у масових жанрах, з'ясувати вплив поезії на динаміку національного стилетворення у зазначеному контексті.

Методологічне підґрунтя складають наступні методи: культурологічний (для характеристики базових ознак національного стилю), структурно-функціональний, жанровий, інтонаційно-драматургічний (для цілісного аналізу творів), а також метод теоретичного узагальнення (для підведення підсумків).

Результати дослідження. «Тріщина світу проходить крізь серце поета» — вираз Генріха Гейне, що став крилатим, яскраво ілюструється сучасним українським мистецтвом. Україна переживає сьогодні страшні випробувальні часи: війна і загроза існування державності вочевидь ставлять руба питання національної самоідентифікації. Тож очікувано, що трагічні й переламні події сьогодення не могли не відбитися у художній творчості. Особливо разючим чином це відгукнулося на форматі популярних музичних жанрів. Воно й не дивно, бо це, по-перше, найбільш швидка форма реагування колективної свідомості на те, що відбувається, по-друге — формат менестрельної творчості відомий культурі людства з давніх часів, коли бродячі циркові трупи музикантів і акторів виконували посеред стародавніх міст пісні на злобу дня. Ці первинні жанри, так би мовити, «прозорого розуміння», не потребуючи академічної вченості, в тому чи іншому вигляді завжди супроводжували суспільство. Сьогодні в Україні ця царина творчості, що сполучає поезію і музику в простих для розуміння формах і водночас демонструє моментальний відгук на історичні події, під впливом історичних обставин здобула величезний імпульс для розвитку. З точки зору музичного стилетворення, в національному сенсі це надає величезне цікаве поле для вивчення, тож поєднуючи концепції відомих українських дослідників стилю — Віктора Москаленка (Москаленко, 2013) та Сергія Тишка (Тышко, 2009) — вбачаємо актуальним і доцільним проаналізувати процеси стилетворення в сучасній українській популярній музиці.

Для України, для визначення її національної екзистенції саме поети завжди означали надзвичайно багато — мабуть саме тому були переслідувані і нещадно репресовані імперсько-більшовицьким режимом. Сьогодні, на піку історичних подій, українська поезія знов знаходиться у вирі гострого відчуття моменту. Показовий факт

(зі слів поета Сергія Жадана¹): поетичні вечори наразі мають шалену популярність в Україні і майже не користуються запитом у країнах Європи. Загострена увага до національної поезії саме з боку митців масової музичної культури — чи то в поп-, чи то в рок- або навіть в реп-стилі — сьогодні презентує величезне розмаїття знахідок і творчих пошуків саме в тренді національного відтворення.

Розглядаючи формат так званої популярної музики, слід обов'язково розмежовувати певні фактори, що є стійкими ознаками певних стилів. Приміром, у контексті року, а також репу маємо враховувати момент певної синкретичної єдності композитора і виконавця — так само, як і момент так званого «розфокусованого автора», — в той час як у поп-музиці завжди будуть окремо відомі і композитор, і поет, і виконавець. З точки зору розуміння процесу стилетворення звернемося до визначення стилю, наданого Віктором Москаленком у курсі лекцій з інтерпретації: «Під стилем музичної творчості розуміється специфіка світовідчуття і музичного мислення творчої особистості, що реалізується системою музично-мовленневих ресурсів створення, інтерпретування та виконання музичного твору» [Москаленко, 2013, с. 116].

Якщо спробувати виділити панівні вектори у специфіці національного світосприйняття, вирішальними маркерами будуть, мабуть, наступні: ідея боротьби за власне виживання, ідея спротиву, ідея надзвичайної цінності власного дому і родини, а також безумовна наявність гумору та іронії. З точки зору музичного втілення, величезне розмаїття жанрового родоводу у фольклорі сповна презентує усі можливості інтонаційно-мовленневого тезаурусу як у вокальному, так і в інструментальному проявах: велике коло обрядових пісень, танцювальна музика, солдатські пісні (а поряд стрілецькі й рекрутські), ліричні солоспіви, епічно-філософська дума — свого часу народна музична творчість стала фундаментом стилетворення в академічній музиці. Аналогічний процес наразі спостерігаємо у поп-культурі, де відбувається сплеск національно-стильових пошуків, а близькість народній традиції за первинністю жанрів і за самим процесом музикування надає можливість більш безпосереднього спостерігання за процесами національного оновлення.

Оскільки поп-культура не мислиться без вербального ряду, воістину ренесансний сплеск цікавості до вітчизняних поетів надає величезного поштовху суто музичним процесам, адже поезія — немов концентрований носій національно значущих духовних маркерів: мови, образного навантаження, певних «генеральних інтонацій». Увесь величезний масив поезії, якою послуговуються музичні діячі поп-стандарту, можна поділити на три категорії: класична поезія, власна творчість та творчість поетів-військових. Вірші Т. Шевченка, В. Сосюри, П. Тичини, М. Хвильового, тексти Г. Сковороди та інших українських класиків викликають надзвичайно сильну хвилю нової цікавості та творчого захоплення. Пісні та альбоми *Дахтріо*, *Go-A*, *Тонка*, *Круть*, *Три кроки в ніч*, *Назва*, *Донбасгерл*, *Бумбокс*, *Козак Систем*, цілий ряд творчих колаборацій з ініціативи Артема Пивоварова у проєкті «Твої вірші – мої ноти» (Пивоваров — Ярмач, Пивоваров — Дорофєєва та ін.), гурт *Жадан і Собаки*, не кажучи вже про таких важковаговиків українського року як *Кому Вниз* і *Плач Єремії*. Численні звернення до вітчизняної поетичної класики набувають музичного втілення у стилях фолк-рок, хеві-метал, арт-рок і навіть реггей (як в одному з останніх альбомів гурту *Жадан і Собаки* «Сковороденс» на тексти українського

¹ Інтерв'ю Радіо Культура 20 жовтня 2023 року [Жадан, 2023].

філософа). Окремо варто згадати проєкт «Voice of Nation», де знані українські виконавці співають і декламують народні українські пісні та вірші відомих поетів.

У цьому контексті окремо привертає увагу гурт *Пиріг і Батіг*. На чолі колективу — львівський художник і музикант Мар'ян Пирожок (Пиріг). Його музично-творча діяльність хронологічно розділена між двома колективами: *ГИЧ оркестр* (з 2011 року) та *Пиріг і Батіг* (з 2020-го). Від самого початку активного музикування М. Пирожок завжди підкреслював свою незмінну мету і творче кредо колективів, з якими гуртувався, — популяризація української мови та української поезії¹.

Розглянемо одну із відомих пісень — «Гаї шумлять» з альбому «Поетичний» (2016) на вірші Павла Тичини (у якості виконавської версії для аналізу пропонується запис живого виконання у Львівській філармонії 31 березня 2024 року)².

Якщо вслухатися — музика у сплетінні з текстом надзвичайно точно досягає влучання в український ментальний дивосвіт: абсолютне занурення у типовий український ландшафт (гаї, дзвони, що обіймають, «неба край мов золото», ниви, ластівоньки, «горить-тремтить ріка, мов музика...»), неквапливий контрабасовий біт, що наче відтворює шурхотіння твоїх власних кроків, акустичні перегукування гобоя з фаготом — наче тембри двох людських дихань поряд (невеличка компанія — так і бачиш Хому Брута, який із друзями чимчикує з Києва...), синкоповані переливи оповідальної інтонації соліста³, де мерехтять натяки на «Думи мої» Георгія Майбороди, — усе це вкупі, наче «Садок вишневий» Т. Шевченка, веде нас до якогось споконвічно жаданого українського дзену в дусі Григорія Сковороди. У цьому сенсі пісня, як видається, надзвичайно римується в художньому просторі з епізодом «Садок вишневий» із Симфонії-Реквієму Богдани Фроляк на вірші Тараса Шевченка — та сама космічна прозорість і краса в національній упізнаваності.

Загалом стиль творчості М. Пирожка — надзвичайно об'ємне й багатопланове явище. У залежності від творчого завдання можемо спостерігати і більш прозорі фолк- або інді-партитури (як у «Поетичному» альбомі), і впливи макабричного психоделічного року в «Містичному», і взаємодію з госпел, спірічуелс, навіть із новоорлеанським джазом у «Сьпівомовному» (на вірші Степана Руданського), де відбувається проникнення в кріпацьку культуру і свідоме співвіднесення з «чорним» кріпацтвом у США. Кожен альбом гурту *Пиріг і Батіг* — абсолютно незвичне явище в контексті вітчизняної поп-культури. Це чуйне проникнення у національний інтонаційний світ, що репрезентує цілковиту вкоріненість, нештучність і органічність інтонаційного мислення в національному річищі, але радо і талановито сприймає позанаціональні культури і впливи. Ледь не кожен альбом сприймається як певний романтичний пісенний цикл зі своєю інтонаційно-стильовою палітрою і певним сюжетно-емоційним стрижнем.

Яскравим прикладом слугує один із новітніх альбомів гурту — «Замордовані. Подзвін перший», що вийшов у травні 2024 року. На усіх платформах аудіоконтенту

¹ У творчому доробку митця — сім альбомів, більшість з яких базується виключно на віршах українських поетів (П. Тичина, Ст. Руданський, В. Стус, В. Симоненко, Г. Чупринка, Б.-І. Антонич): «Поетичний» (2016), «Містичний» (2017), «Солов'їний» (2018), «Сьпівомовний» (2021), «Зелений» (2023), «Замордовані. Подзвін перший» (2024), «Колядницький» (2024).

² Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=aFrMVCATwC4&list=PL6K_rdfsnlJM-JTldTbCu8qIRaHnHo9Y&index=42

³ «Практикуємо співану декламацію чи ж декламацію у співах...» (М. Пирожок, 5.05.2022): <https://espresso.tv/v-gostyakh-u-espresso-noviy-muzichniy-proekt-z-ukraini>

фігурує саме така, цензурно прийнятна назва, але на одному з концертів Мар'ян Пирожок називає оригінальну назву альбому без купюр: «Замордовано кацапами. Подзвін перший»¹. Це перша частина майбутнього триптиху, початок роботи гурту над творчою присвятою поетам Розстріляного Відродження. Конкретно в цьому альбомі — «співана поезія» Василя Вишиваного, Василя Бобинського, Володимира Свідзинського, Миколи Вороного, Євгена Плужника, Григорія Чупринки, Василя Стуса. В альбомі дванадцять композицій; відкривається він декламацією тексту, написаного українським культурологом і перекладачем Євгеном Гулевичем 26 грудня 2022 року (31 грудня того ж року Гулевич загинув у бою поблизу Бахмута). Після пронизливої декламації тексту звучить «Щедрик» Миколи Леонтовича — наче головна колиска і циклу, і свідомого, і підсвідомого; наче Земля Довженка, з якої усі вийшли, і в яку всі підуть... «Щедрик» звучить в неочікуваному апгрейді: кудись зникає багатоголосна тканина хрестоматійної авторської версії, яка, хоча й ґрунтується на невеличкому остинатному мотиві, повсякчас демонструє жвавність і рухливість у мінливості розвитку; спалахи жіночих голосів нагадують зойки ластівочок, а загальна «мапа руху» зрештою справляє враження дивовижної вишиванки. Слухаючи версію альбому, майже з подивом пригадуєш першоджерело — ту тендітність і майже ніжність, з якими закликають весну жіночі голоси у Леонтовича, рівно як і те, наскільки обережно й акуратно підтримують чоловічі басы мережку сопранових «витинанок».

У варіанті обробки гурту *Пиріг і Батіг* пісня неначе перевдягається у військову форму і набуває важких напружено-тривожних інтонаційних ознак, що одразу окреслюються у камерно-оркестровому зачині: заклична низхідна інтонація, чеканий поступ супроводу — немов пружний крок (незважаючи на тридольний розмір), підкреслена перша доля, що разом з активною акустичною присутністю ударних інструментів наче підкреслює організованість і дисципліну, підкорюючи навіть примхливу сопілку у верхньому регістрі. Це незвичний «Щедрик»: зібраний, примружений, готовий до всього, що дивиться на нього з темряви. Тільки бридж після двох перших куплетів намагається пом'якшити кремезність поступу тихим сумом фольклорного нагаду, та постлюдія з тихим мажором у співомовному шепоті соліста натякає на обов'язкове й апріорне світло Весни²... Загалом це таке собі *Grave* з барокового або бетховенського циклу за смисловим навантаженням і майже фізично-важким відчуттям кожної музичної миті.

Подібна преамбула до альбому завдає певний емоційний тонус всьому циклу і створює відповідну арку з епілогом («Реквієм»), де перед віршом Василя Стуса використано текст прозаїка Розстріляного Відродження Мирослава Ірчана з твору «Спіть хлопці, спіть». Сам вірш після декламації проспівується двома чоловічими голосами без жодного супроводу, лише під звуки дощу (що сприймається наче оплакування усіх замордованих). Решта десять треків, які становлять зміст альбому вкупі з двома розглянутими, надзвичайно емко окреслюють усе різнобарв'я світу умовного ліричного героя циклу. Тут присутні і радість пантеїстичного споглядання природи, і скорбота, і тихий сум, і макабричність доторків до темряви, що знову дихає психоделікою стилю «Містичного» альбому. Цей альбом вчергове презентує дуже глибокий твір, який за симфонічністю відтворення стану душі та її запитів, пропрацю-

¹ Гурт «Пиріг і Батіг» у Києві: великий концерт в БарменДиктат: «ЗАМОРДОВАНИ КАЦАПОМ» та ПАВЛО ТИЧИНА. 4 березня 2023 р. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=WEl3v6hacU>

² <https://www.deezer.com/uk/album/580044321>

ваністю інтонаційних і стильових шарів нагадує навіть малерівський симфонічний цикл, виконаний у міні-форматі й окреслений українською заспіваною поезією.

Окремо варто згадати звернення музикантів до творчості Ліни Костенко. Показовий стильовий момент: поезії цієї авторки притаманна підвищена музикальність: по її строфах щедро розсипані музичні назви, алюзії та метафори («вітри гули віолончелю», «є скрипка у Марка», «затишок співає мов сирена», «нотна сторінка вічності», «абсолютний слух майбутнього»...). Українська естрада наразі презентує багато звернень і — як результат — ланку самобутніх композицій на вірші Ліни Костенко: «Крила» від *Козак Систем*, «Спини мене» від *Фіолет*, «Вечірнє сонце» від Оксани Мухи, «Неандертальці» від Джамали, «Небачене побачено» від Віталія Козловського.

Яскравий приклад музичної інтерпретації віршів поетки — трек Артема Пивоварова «Валторна»¹. Його створено в межах великого проекту «Твої вірші — мої ноти», що отримав оформлення у вигляді двочастинного альбому і включає не лише сольні номери автора, але й (здебільшого) — результати його творчої співпраці з іншими знаними українськими виконавцями. У треку «Валторна» чуємо, мабуть, усі надважливі акустичні маркери українського національного стилю: хоровий спів, пищик, бандура, сопілка, бубни, соловейко²... Зазначимо, що наявність перелічених тембрів не створює кумулятивного ефекту хаотичної строкатості — навпаки, партитура справляє цілком органічне враження сучасного треку з яскравою національною приналежністю, без «кітчевого» ефекту. Показово, що вірш, створений 15 років тому, у прочитанні А. Пивоварова набуває гостро-драматичного звучання завдяки тембру його голосу, аранжуванню і самому драматично акцентованому промовлянню. Саме по собі поетичне першоджерело має протилежний настрій та іншу панівну емоцію — сум, меланхолія, певна ностальгія, *тиха* емоція звернення до власного серця і своїх спогадів. Але композиторське і виконавське прочитання Пивоварова абсолютно змінює змістовний вектор емоційного послання світові: маємо *гучну*, майже надривну артикуляцію назовні свого вкрай виснаженого емоційного стану. Припустимо, що не останню роль у такій інтерпретації вірша Л. Костенко відіграє власне контекст, у якому як українець знаходиться Пивоваров. Трагізм і емоційне вигоряння обумовлюють ту фактичну лють і суцільну інтонацію заклик до навколишнього світу, яку ми чуємо у його інтерпретаційній версії. По факту, саме музичні засоби виразності, які організують висловлювання у композиторській версії, докорінно змінюють метроритмічну, інтонаційну і — як наслідок — загально-емоційну організацію першоджерела. Основним матеріалом пісні стає друга строфа авторського вірша:

Любов неповторна —
Моя валторна.
Шляхи прощальні —
перша скрипка печалі.
А в сірі будні
буду бити, як в бубни.

¹ Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=XAaFQRfqlN0>

² Чуємо навіть дудук, який, звісно, не відноситься до національних українських тембрів, але, мабуть, з'явився у саунд-картинці треку заради особливо «сумного звуку», тоді як саме тембру валторни (чия назва наче задає сенс віршу) в музичній палітрі аранжування не знайшлося місця — вірогідно, з причини саме «світлого», «теплого» тембру.

Дуже мені легко. Дуже мені трудно.

Артем Пивоваров міняє місцями строфи і навіть більше — музичним ритмом наче нівелює тристопність, підкоряючи її двостопності (наче рубає повітря). Якщо у першій строфі у Ліни Костенко («Відмикаю світанок скрипковим ключем, Чорна ніч інкрустована ніжністю») маємо анапест з його повільно текучим темпоритмом, то другу строфу організовують амфібрахій і хорей — і вже інша кількість стоп (дві замість трьох), зміна наголосу обумовлюють *принципово* інакший емоційний тонус сприйняття з такого, що заколихує, на протилежний — що наче підводить ризику. Так виглядає інтонаційна й метроритмічна драматургія віршу Ліни Костенко: *тиха* емоція на загал і еволюція від мрійливої лагідності до рішучого прощання, які залишаються *інтровертними* з початку і до кінця. Тоді як Пивоваров композиторськими і виконавськими засобами принципово підкреслює саме надривність звучання: голосне, *екстравертне*, заклично пролонговане артикулювання співаком цих рядків і слів у певні моменти нагадує коливання «язика» могутнього дзвону, що транслює тривогу і закликає до уваги. Відносна м'якість і меланхолійність присутні лише у переливах арфи (по черзі з дудуком), а в загальному зверненні до слухача панує зойк відчаю: «А в сірі будні буду бити як в бубни...». Таке гостро-емоційне звернення до світу перегукується з іншими віршами та іншим музичним треком А. Пивоварова — «Бий, барабан печалі», створеним на вірші українського поета-футуриста Гео Шкурупія — представника «Розстріляного Відродження», який презентує подібну емоцію, темброво підтриману щемним сопрано Клавдії Петрівни.

До іншої групи творчої співпраці музикантів і поетів в сфері популярної музики віднесемо створення пісень на власні тексти (*Козак Систем, Бумбокс, Скофка, Антитіла, Без обмежень, Гоу-ей, Один в каное, Калуш-оркестра* та ін.). Багато хто з музикантів були або є безпосередніми учасниками бойових дій (Іван Леньо з *Козак Систем* воював від початку повномасштабного вторгнення, частина гурту *Жадан і Собаки*, включно з самим поетом, — і зараз на фронті; усі учасники гурту Бумбокс — нині оператори бойових БПЛА), що надає ще більшого нерву і драматизму відчуттю і відтворенню гострих тем життя і смерті. Цей драматизм, щоправда, може бути інколи не «на розрив» — як зазвичай відбувається в рок- або в поп-стилі, — а таким, що наче «тиха кульмінація», створюється від різкого контрасту поезії та скупих засобів виразності.

Яскравий приклад такого засобу художньої виразності можна почути у хіп-хопі *Скофки* (трек «В небі чистому чути грім, В небі свист, але чути гімн»¹): мінімум інтонаційної мінливості у вокальній партії (як того вимагає реп чи хіп-хоп) сполучається з пронизливим текстом, який надзвичайно надає ваги і значення всьому, що ми чуємо, незважаючи на відсутність гучності, емоційного надриву, важкого аранжування. Основний тематичний мотив куплету обертається у межах майже простого речитативного начитування, і лише на словах «Ну а поки будем бить вас за Азов і Бучу, за Дніпро і кручі, за Ірпінь, який ти мучив, за лани квітучі...» — наче наздогнав внутрішній біль — виривається з вузького діапазону і виплескується у напівзакличну — напівблагальну інтонацію приспіву. Це навіть не так благання, як своєрідне *замовляння*, що констатує невідворотність відплати: «Діхі». У поєднанні з матеріалом відеоряду у кліпі сильний щемний вплив на слухача багатократно підсилюється (той випадок, коли шепіт сильніший за будь-які гучні промови).

¹ Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=ia50r3fa67s>

Третю групу пісенної творчості в популярній музиці виділимо окремо: йдеться про заспівану фронтову поезію. Тексти таких фронткових поетів, як Гліб Бабіч, Максим «Далі» Кривцов, Павло Вишебаба стають ґрунтом для музичної творчості *Козак Систем*, *Вів'єн Морт*, *Альона Альона* та ін. Згадаємо пісні «Не ходи ти тут» Вів'єн Морт і «Моє покоління» Альона-Альона, створені у співпраці з Павлом Вишебабою. Збірка «Вірші з бійниці» Максима «Далі» Кривцова, бійця сил ССО, вийшла у грудні 2023 року, а 7 січня 2024-го Максим загинув. Вже у лютому Данієла Заюшкіна, солістка гурту *Вів'єн Морт*, яка була доброю знайомою поета, випустила пісню на вірші з його збірки «Не ходи ти тут, не ходи»¹. Цей камерний трек написаний лише для голосу з фортепіано, який у авторському виконанні звучить водночас як особисте звернення співачки до Максима і як музична епітафія, відспівування. Сприяє такому враженню декламаційна інтонація плачу, що крізь коло остинатного варіювання приходить до кульмінації, а потім згортається у схлип, а також важкий бас початку та завершення пісні, що гуде наче набат, а в постлюдії, до того ж, огортається кришталево-крижаними терціями горішніх регістрів.

З точки зору музичного стилетворення зауважимо наступне. Не можна стверджувати, що лише зараз популярні музичні жанри набувають самобутності: поп-формат або рок-формат в Україні завжди мали національне забарвлення. Спирання на фольклорні інтонації, на національну мовну виразність, національну образність були присутні й в українській естраді радянських часів, і у творчості певних рок-гуртів перших часів Незалежності (*Брати Гадюкіни*, *Воплі Відоплясова*, *Мертвий півень*, *Плач Єремії*, *Кому вниз*). Крім того, українській т. зв. «популярній музиці» загалом притаманне переважання мелодійності як такої, навіть в рок-стилі — це, так би мовити, одна з магістральних ліній прояву національної музикальності. Але станом на зараз підкреслимо момент активного відтворення іншої корінної риси національного художнього стилю: драматичної, навіть трагічної складової (що втілюється у таких жанрах як солдатські, рекрутські пісні, пісні сечових стрільців, різного роду марші та пісні УПА), а також епічної складової, зафіксованої у жанрі думи. Одна з поетичних збірок, що вийшла нещодавно на книжковий ринок, так і називається: «Співаник боротьби» [Співаник боротьби, 2024]. Збірка презентує оберемок знаних українських пісень, які у своїй послідовності демонструють героїчні сторінки української боротьби за незалежність. Активне поетичне осмислення трагічних подій сьогодення має не менш активний і безпосередній вплив на музичну творчість. Наочне повернення до однієї із найважливіших тем національного світосприйняття вперше так яскраво й об'ємно зачепило саме нішу популярної музичної культури. Популярна музика відгукується відтворенням на новому історичному колі своїх корінних інтонацій заклик до боротьби та звитяги, а з іншого боку — музичним роздумом про причини того, що відбувається (балада «Мольфар» на вірші Г. Бабича від *Козак Систем*).

Головний елемент активного стилетворення у сфері популярної музики наразі — поетичний ряд, як наслідок — мелодійність поступається декламаційному началу або принаймні набуває паритетності. Можна навіть говорити про певне панування в сучасній українській популярній музиці інтонації «баладності». Текст, його зміст, подекуди сленгове начиння і генеральна інтонація здатні змінити зсередини навіть шансон (до прикладу — творчість групи «Хвостаті ловеласи»); текст, поезія змінюють

¹ Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=FW9h40ggv9Y>

навіть формат репу, хіп-хопу, коли на перше місце виходить саме змістовність, а не просто акустична скоромовка (Вишебаба — Альона-Альона: «Моє покоління»¹).

Друга ознака поетичного впливу на музичний ряд — поява у поп-культурі такого специфічного жанру як *замовляння, закляття*. Замовляння добре відомі у вербально-поетичному національному фольклорі. Певна річ, існують і музичні фольклорні приклади, але в популярній музиці сьогодні це певний прорив. Доволі часто можна зустріти подібну інтонаційну семантику — у популярній «Буде тобі, враже, так, як відьма скаже» (Енджі Крейда, сл. Л. Горової), «Москальський сину, до пекла йди» групи *Анця* або в «Колисковій для ворога» співачки Стасик. Методично витримана тематична остинатність із залученням відповідних засобів музичної виразності, що створюють й екстраполюють напругу (гармонія, тембри, аранжування) разом із «остинатною» погрозою у поетичному тексті — ці риси присутні не лише у перелічених прикладах; їх можна помітити і в проаналізованих вище піснях «Не ходи ти тут» та «В небі чистому чути грім».

Безумовно, яскравою загальною ознакою національного стилетворення у популярній музиці є активне опрацювання національного інтонаційного фонду, починаючи від співочих народних практик до народних поетичних текстів, музичних текстів, інтонаційного тезаурусу. Як результат, це дає творчі напрацювання, палітра яких вражає розмаїттям. Наразі, здається, усі впізнавані національні риси набули динамізму, драматизму і природної рухливості у взаємному переплетенні, тож кумулятивна картина цілого має живий органічний вигляд, і це не просто аплікація матеріалу національними віньєтками². Водночас із новітніми пошуками національного українська поп-музика впевнено крокує в одному річищі зі світовими тенденціями техно, електронної музики, інших стильових відгалужень. Пригадаємо хоча б *Ragorop* на вірші «Пані Февросія» Івана Франка — у стилі нью-вейв а-ля Дешеш мод або *Kurs Valut* та їхню версію сквородинського «Всякому місту — звичай і права» в стилі урбаністичного сінті-п'опу; гурт *Заводь* та їхній трек на вірш «Хрест» Осипа Маковія в стилі хеві-метал, пост-панк-композицію *Small Depo* «Страх» на вірш Лесі Українки «*Contra spem spero!*» або групу *Malencontre* і «Зоряне небо» Миколи Вороного, презентоване в стилі хеві-метал тощо... Один із провокативних і дещо навіть зухвалих прикладів 2024–2025 років — альбом гурту *МУР* «Ти (романтика)³», який його автори називають мюзиклом і який мав на меті в окремих треках презентувати окремих поетів як діючих осіб певного альбомного дійства. Фактично це історії про репресованих митців (Павла Тичину, Володимира Сосюру, Леся Курбаса, Михайла Семенка, Миколу Хвильового). У композиціях не використовується поезія означених авторів, лише авторські тексти гурту *МУР*, але з упізнаваними цитатами або алюзіями до авторського стилю. Альбом викликав надзвичайно жваві реакції й обговорення у соціальних мережах та культурному середовищі, що вчергове демонструє те, з яким затятим

¹ Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=iSxTCh1YFgw>

² Звісно, творчий доробок великої кількості митців в контексті загального огляду — це строка-та картина і зовсім не виключає наявності невдалих випадків адаптації національних прикмет у власну творчість. Запропоновані спостереження базуються на окремих прикладах з куди більшого масиву талановитих і вдалих творів, які демонструють творче опанування національного музичного стилю в його історично-рухливій динаміці.

³ Режим доступу: <https://www.deezer.com/uk/album/551367312>

завзяттям свідомо культурна спільнота опановує національну мистецьку спадщину й осмислює питання політичної і культурної історії¹.

Висновки та перспективи дослідження. Активне опрацювання української поезії в жанрах популярної музики свідчить про спалах надзвичайної цікавості до власного коріння і національного культурного шляху. Спалах, стимульований трагічними історичними подіями, який, тим не менш, обертається напруженим і плідним творчим опрацюванням у різних сферах культурного життя нації, в тому числі у популярній музиці. Згадані у статті назви композицій та творчих колективів далеко не вичерпують великий масив творчого доробку, що отримав натхнення від української поезії. В наш час вона стала потужним засобом виховання національної ідентичності, а в музиці популярних жанрів, до того ж, *динамічним компонентом національного стилю* (С. Тишко), що сприяє пошуку й становленню нових актуальних засобів музичної виразності. За влучним спостереженням Ірини Вавшко, більшості наших рок-гуртів притаманний т. зв. «поп-рок стиль» [Вавшко, 2019, с. 138], тож в умовах сучасності навіть суто «попсова» *інтонаційна практика* (Ю. Чекан) набуває більше рокових рис (динамізм, драматизм, змістовність). Процеси стилетворення й національного оновлення в українській популярній музиці у сполученні зі світовими стильовими течіями заслуговують на подальше наукове вивчення, тим більше, що творче поле для міркувань надзвичайно велике і яскраве.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бабіч Г. Вірші та пісні. Спогади друзів. Київ : Білка, 2023, 296 с.
2. Бондаренко А. І. До проблеми термінології у класифікації популярної музики за жанрами, стилями та напрямками. *Мистецтвознавчі записки* : зб. наук. праць. Київ, 2011. Вип. 19. С. 70–77.
3. Вавшко І. В. Музична поетика рок-балади: дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.03 — Музичне мистецтво / НМАУім. П. І. Чайковського. Київ, 2019, 213 с.
4. Вишебаба П. Тільки не пиши мені про війну. Київ : Абук, 2023, 120 с.
5. Жадан С. Наш наступний альбом. Інтерв'ю Радіо Культура 20.10.2023: Website. 2023. URL: <https://ukr.radio/news.html?newsID=102530> (дата звернення 14.08.2025).
6. Коломієць Г. О. Рок-поезія: міф, ритуал й американська традиція у творчості Джима Моррісона: автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.01.04 — Література зарубіжних країн / Нац. університет ім. Т. Г. Шевченка, Інститут філології. Київ, 2004. 20 с.
7. Костенко Л. Триста поезій. Вибрані вірші. Київ: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2020 416 с.
8. Кривцов М. Вірші з бійниці. Київ : Наш формат, 2024. 192 с.
9. Ліва Н. В. Рок-культура як явище романтичної традиції: автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 26.00.01. — Теорія та історія культури / Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтва. Київ, 2012. 16 с.
10. Литвинова О. С. Стилевые особенности рок-н ролла (на примере творчества группы «Брати Гадюкіни») : дипл. робота. Київ, 1997. 95 с.
11. Москаленко В. Лекції з музичної інтерпретації : навч. посібник. Київ, 2013. 134 с. URL: <https://knmau.com.ua/wp-content/uploads/V.-Moskalenko-Lektsiyi-z-muzichnoyi-interpretatsiyi-Navchalnij-posibnik.pdf> (дата звернення 16.08.2025).

¹ Показовий факт: Володимир Сосюра у 1918–1919 роках перебував у лавах Армії УНР, яка прагнула відстояти незалежність України у її новітній історії. Українські поети сьогодення так само боронять країну і словом, і зброєю.

12. Палкіна І. І. Жанроутворення у рок-мистецтві: міжвидові та внутрішньовидові взаємодії: дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 26.00.01. — Теорія та історія культури / Нац. акад. керівних кадрів культури і мистецтва. Київ, 2017. 214 с.

13. Панталієнко В. Проблеми масової та елітарної культури на сучасному етапі. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України*: наук.-метод. зб. Київ, 2009. Вип. 137. С. 134–139.

14. Співаник боротьби. Пісні українського війська. Львів : Локальна історія, 2024. 192 с.

15. Станіславська К. І. Мистецько-видовищні форми сучасної культури : монографія. Київ : НАКККіМ, 2012. 252 с.

16. Тышко С. В. Проблемы изучения творческой биографии в современном музыкознании. *Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського* : зб. наук. статей. Київ, 2009. Вип. 80 : *Наука про музику сьогодні: проблеми та перспективи*. С. 207–221.

17. Шостак Г. В. Музыка масових жанрів як фактор формування музичної культури підлітків: автореф. дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.01 — Теорія історії педагогіки / Український держ. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. Київ, 1996. 22 с.

18. Чекан Ю. І. Інтонаційна практика: сутність і структура. *Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського* : зб. наук. статей. Київ, 2009. Вип. 80 : *Наука про музику сьогодні: проблеми та перспективи*. С. 128–144.

19. Чернікова С. В. Генеза естрадного вокального-ансамблевого виконавства та шляхи його професіоналізації : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.03 — Музичне мистецтво / Харківський держ. ун-т мистецтв ім. І. П. Котляревського. Харків, 2008. 18 с.

REFERENCES

1. Babich, G. V. (2023). Virshi ta pisni. Spogady druziv [Poems and songs. Memories of friends]. Kyiv, Bilka, 300 p. [in Ukrainian].

2. Bondarenko, A. I. (2011). Do problem terminologii u klasyfikatsii populyarno] myzuki za zhanramy, stylyamy ta napryamkamy [To the problem of terminology in the classification of popular music by genres, styles and directions] In : *Artistic notes: collection of scientific articles*. Issue XIX. Kyiv, pp. 70–77. [in Ukrainian].

3. Vavshko, I. V. (2019). Muzichna poetika rok-balady [Musical poetics of rock ballads]. Manuscript of Dissertation work for gaining the degree of the Candidate of Art Criticism by specialty 17.00.03 — Musical Art. Ukrainian National Tchaikovsky Academy of Music. Kyiv, 213 p. [in Ukrainian].

4. Vyshebaba, P. O. (2023). Tilki ne pyshi meni pro viynu [Just don't write to me about the war]. Kyiv: Abuk, 120 p. [in Ukrainian].

5. Zhadan, S. V. Nash nastupniy albom // Interview Radio Kultura 20.10.2023: Website. Available at: <https://ukr.radio/news.html?newsID=102530> (accessed: 14.08.2025) [in Ukrainian].

6. Kolomiets, G.O. (2004). Rock-poeziya: myth, ritual i amerykanska tradytsiya u tvorchosti J. Morrisona [Rock Poetry: Myth, Ritual, and American Tradition in the Work of J. Morrison]. Abstract of the PhD diss. (philol. sci.), Institute of Phylologiya, Taras Shevchenko National University of Kyiv, 20 p. [in Ukrainian].

7. Kostenko, L. V. (2020). Trysta poeziy. Vybrani virshi. [Three hundred poems. selected poems]. Kyiv: A-BA-BA-GA-LA-MA-GA, 416 p. [in Ukrainian].

8. Kryvtsov, M. O. (2024). Virshi z biynytsi [Poems from the loophole]. Kyiv, Nash format. 192 p. [in Ukrainian].

9. Liva, N. V. (2012). Rok-kultura yak yavishe romantychnoi tradytsii [Rock culture as a phenomenon of the romantic tradition]. The author's dissertation abstract for gaining the degree of the Candidate of Art Criticism by specialty 26.00.01 — Theory and History of Culture. National Academy of Culture and Art Management. Kyiv, 20 p. [in Ukrainian].
10. Litvinova, O. S. (1997). Stilevye osobennosti rock-n-rolla (na primere gruppy «Bratiya Gadyukiny» [Stylistic features of rock and roll on the example of the work of the band "Braty Gadyukiny"]. Manuscript of master's thesis. Kyiv, 1997. 95 p. [in Russian].
11. Moskalenko, V. H. (2013). Lektsii z myzichnoi interpretatsii [Lectures on musical interpretation]. Kyiv, 134 p. URL: <https://knmau.com.ua/wp-content/uploads/V.-Moskalenko-Lektsiyi-z-muzichnoyi-interpretatsiyi-Navchalnij-posibnik.pdf> (accessed: 16.08.2025) [in Ukrainian].
12. Palkina, I. I. (2017). Zhanroutvorennya u rok-mystetstvi: mizhvydovi s vnytrishnyovydovi vzaemodii [Genre formation in rock art: interspecific and intraspecific interactions] Manuscript of Dissertation work for gaining the degree of the Candidate of Art Criticism by specialty 26.00.01 — Theory and history of Culture. Academy of Culture and Art Management. 214 p. [in Ukrainian].
13. Pantaliyenko, V. V. (2009). Problemy masovoi ta elitarnoi kultury na suchasnomu etapi [Problems of mass and elite culture at the present stage]. In: : *Naukoviy visnyk Natsionalnogo Universitetu bioresursiv i pryrodokorystuvannya [Scientific bulletin of the National University of Life Resources and Environmental Management]*. National University of life resources and environmental management. No. 137. Kyiv, pp. 134–139 [in Ukrainian].
14. Spivanyk borotby. Pisni ukrainskogo viyska (2024). [Singer of the struggle. Songs of the Ukrainian army]. Lviv, Lokalna istoriya, 192 p. [in Ukrainian].
15. Stanyslavska, K. I. (2012). Mystetsko-vydovischni formy suchasnoi kultury [Artistic and entertainment forms of modern culture]. Kyiv, National academy of Culture and Art Management. 252 p. [in Ukrainian].
16. Tyshko, S. V. (2009). Problemy izucheniya tvorcheskoj biografii v sovremennom muzykoznani [Problems of studying creative biography in modern musicology]. In: : *Naukoviy visnyk Natsionalnoi myzichnoi akademii Ykrainy (The Science Bulletin of National music Academy of Ukraine)*, Kyiv, Vol. 80 : *Nauka pro muzyku siogodni: problemy ta perspektivy (Science about the music today: problems and perspectives)*, pp. 207–221 [in Russian].
17. Shostack, G. V. (1996). Musyka masovyh ganriv yak factor formuvannya myzichnoi kultury pidlitkiv [Music of mass genres as a factor in the formation of the musical culture of adolescents] : The author's dissertation abstract for gaining to degree of the Candidate of Pedagogical sciences: 13.00.01 — Theory of the history of pedagogy. Ukrainian state University by M. P. Dragomanov, Kyiv, 22 p. [in Ukrainian].
18. Chekan, U. I. (2009). Intonatsiina praktika: sytnist I struktura (Intonation practice: essence and structure). In: *Naukoviy visnyk Natsionalnoi myzichnoi akademii Ykrainy (The Science Bulletin of National music Academy of Ukraine)*, Kyiv, Vol. 80 : *Nauka pro muzyku siogodni: problemy ta perspektivy (Science about the music today: problems and perspectives)*, pp. 128–144. [in Ukrainian].
19. Chernikova, S. V. (2008). Geneza estradnogo vokalno-ansamblevogo vykonavstva ta shlyahi yogo profesionalizatsii [Genesis of pop vocal-ensemble performance and ways of its professionalization] : The author's dissertation abstract for gaining to degree of the candidate of Art of Criticism by speciality 17.00.03 — Musical art. Kharkiv State University of Arts named after I. P. Kotlyarevsky. Kharkiv, 20 p. [in Ukrainian].

VIOLETTA ARTEMENKO

Artemenko, Violetta — Doctor of Philosophy in Art Criticism, Senior Lecturer, Department of Theory and History of Musical Performance at the Ukrainian National Tchaikovsky Academy of Music (Kyiv, Ukraine).

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3738-4744>

artvioletta7@gmail.com

DOI: 10.31318/2522-4190.2025.143.342629

UKRAINIAN POETRY AS A FACTOR IN NATIONAL STYLE FORMATION IN POPULAR MUSIC GENRES

The relevance of the study. Current historical circumstances in Ukraine are heightening Ukrainians' curiosity about their own history and art. Using the example of individual songs of modern pop music publication examines to outline and specify poetic sources for musical creativity in mass genres modern Ukrainian pop-culture, as well as to clarify the possible influence of poetry on the dynamics of national style formation in the specified context.

The main objective of the study is a Ukrainian poetry from various historical periods, including modern times, which inspires Ukrainian artists to be creative and actively artistically reflect on their own history and national musical style of speech in particular.

The methodology includes the following methods: culturological (to characterize the basic features of the national style), structural-functional, genre, intonation-dramaturgical (for a holistic analysis of works), as well as the method of theoretical generalization (to summarize).

The main results and conclusions. The high role of Ukrainian poetry as a strong stimulus for the manifestation and renewal of national features of musical creativity in formalized formats of the genre (style) is noted. Several groups of poetic sources are identified that serve as the basis for musical search. Several examples of the work of various performers are analyzed for the characteristic reproduction of features of the national poetic and musical style. The song “Gai Shumlyat” by the group “Pyrih i Batig” on the verses of P. Tychyna from the album “Poetic” (2016) is considered. The songs “Haltorna” by A. Pivovarov based on poems by L. Kostenko, “V nebi chistomu chuty grym” by Skofka, “Ne hody ti tut, ne hody” by Vivienne Mort based on poems by Maxim “Dali” Kryvtsov are analyzed. In addition, a number of songs by famous modern groups and performers are listed, demonstrating the active dynamics of the creative style in popular music precisely in the context of national principles. The following factors are determined as the main substantive and stylistic trends: the well-known influence of the poetic series itself on the musical series and as a result - the increase in declamation and role text, the strengthening of the dramatic element.. The second important feature in the style of creation is the direct influence of the poetic tradition on the emergence of such a genre as "incantation" in popular musical culture. At the same time, it is emphasized that a bright general feature of the national musical style of creation in pop culture is considered to be the active development of the national intonation fund, ranging from folk singing practices to folk poetic texts, musical texts, intonation thesaurus and folk instruments in general. And with all this, Ukrainian pop music clearly walks in the same vein with world trends in techno, or electronic music, or other stylistic branches

Keywords: creativity of Ukrainian poets, sung poetry, declamation, balladry, national style, pop culture.

Стаття надійшла до редакції 25.08.2025
Отримано після доопрацювання 17.09.2025
Прийнято до друку 13.10.2025